

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndt/22/2018
Identifikačné číslo spisu: 9018200080
Dátum vydania rozhodnutia: 24. septembra 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9018200080.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a členov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci odsúdeného K. N. pre zločin ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 20, § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 24. septembra 2018 v Bratislave o návrhu odsúdeného na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec odsúdeného K. N. vedená na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 1Tos/41/2018, sa tomuto súdu n e o d n í m a .

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline predložil 30. júla 2018 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) trestnú vec odsúdeného K. N., nar. XX. F. XXXX, vedenú na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 3T/85/2014, pre zločin ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 20, § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a prečinu výtržníctva spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Z obsahu predkladacej správy je zrejmé, že spis bol predložený na rozhodnutie o žiadosti odsúdeného z 24. apríla 2018 na odňatie veci Krajskému súdu v Žiline (č. l. 271), sp. zn. 1Tos/41/2018, a jej prikázanie inému súdu. V súvislosti s odňatím veci Krajskému súdu v Žiline odsúdený K. N. v podaní z 24. apríla 2018 (č. l. 271) ako dôvod označil nadštandardné vzťahy poslancov mesta Martin s políciou, Okresným súdom Martin a Krajským súdom v Žiline. Rovnako už v podaní z 22. marca 2018 (č. l. 268-269), na ktoré vyššie zmienené podanie nadväzovalo, len požiadal o odňatie veci Krajskému súdu v Žiline. Vzhľadom na daný návrh na odňatie a prikázanie veci bola vec predložená na rozhodnutie najvyššiemu súdu, a to spolu s vyjadreniami sudcov trestného kolégia Krajského súdu v Žiline, ktorí zhodne uviedli, že sa v predmetnej veci necítia byť zaujatí, alebo ku nej nemajú vzťah. Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený Krajskému súdu v Žiline a ostatným súdom toho istého druhu a stupňa preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu

ustanovuje zákon." Účelom práva priznaného podľa citovaného ústavného článku je zabezpečiť občanovi, aby o jeho veci konal sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc vo veci konať a aby konal a rozhodoval sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1 poskytuje každému, a teda aj obvinenému „právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi." Na rozhodnutie o odňatí veci vecne a miestne príslušnému súdu a jej prikázanie na ďalšie konanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 Tr. por. musia vždy existovať dôležité dôvody, ktoré svojim významom a závažnosťou odôvodňujú výnimku z ústavnej maximy - „práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi." Medzi dôležité dôvody okrem iného nepochybne patrí aj požiadavka zabezpečenia spravodlivého procesu vykonaného nestranným sudcom, či sudcami (senátom). Zárukou, že vo veci bude konať nestranný sudca, poskytuje obvinenému čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky." Z tohto článku okrem práva na určitú kvalitu spravodlivého procesu vyplýva aj „právo na nestranného sudcu." Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov (zakorenených úsudkov, či názorov, ktoré nie sú založené na spoľahlivom poznaní, ale na čírom predpoklade) alebo predpojatosti (subjektivizme, neobjektivite, straníckosti). Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku (Piersach v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 1. októbra 1982). Objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa vonkajších objektívnych skutočností. Platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán. Objektívne hľadisko je založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. Spravodlivosť nielenže má byť vykonaná, ona sa musí aj javiť, že je vykonaná (Delcourt v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 17. januára 1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 22. apríla 1994). V prípade ak sa vecnými a relevantnými argumentmi nepreukáže absencia predsudkov alebo predpojatosti procesne činných sudcov, v tomto prípade sudcov Krajského súdu v Žiline, potom nie je možné vysloviť, že sú u nich dané predpoklady na zaujaté konanie a rozhodovanie, a tým existencia dôvodu či dôvodov na ich vylúčenie. Konkrétne dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, sú uvedené v ustanoveniach § 31 ods. 1, § 31 ods. 2 a § 31 ods. 3 Tr. por. Z predloženého spisu nevyplývajú dôvody na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline v zmysle § 31 ods. 2, § 31 ods. 3 Tr. por., a preto najvyšší súd upriamil pozornosť na skúmanie dôvodov na vylúčenie sudcov podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z dôvodu pochybnosti o nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre ich pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní. Pomerom k prejednávanej veci treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu činného v trestnom konaní na skutku, ktorá má konkrétnu podobu a osobný charakter, aby bola dostatočným dôvodom pre vznik pochybností o schopnosti sudcu pristupovať k veci a úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Táto môže napríklad spočívať v tom, že orgány činné v trestnom konaní, resp. jeho príbuzní, rodinný príslušník, osoba jemu blízka a podobne, boli činom poškodení, eventuálne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a podobne. Pomer orgánu trestného konania k osobám uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať vo verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Takýto vzťah môže spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por., ďalej môže ísť o úzke priateľstvo, či kamarátstvo, resp. negatívny vzťah. Najvyšší súd nezistil dôvody na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline podľa § 31 Tr. por. z dôvodu pochybnosti o nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre ich pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní, a teda nezistil ani danosť podmienok na odňatie predmetnej veci z jeho jurisdikcie. V spisovom materiáli nechýbajú vyjadrenia sudcov trestného kolégia Krajského súdu v Žiline (č. l. 275-276). Ako zo spisu vyplýva, vec bola pridelená zákonným spôsobom v zmysle ustanovenia § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 z 9. decembra 2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to náhodným

výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom spravodlivosti tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. Sudcovia Krajského súdu v Žiline sa k veci písomne vyjadrili s tým, že sa necítia byť zaujatí. V konečnom dôsledku ani odsúdený nevzniesol voči nim konkrétnu námietku zaujatosti. Námietka zaujatosti vznesená odsúdeným je všeobecná, a to bez uvedenia konkrétnych dôvodov, z ktorých by sa dalo usúdiť vylúčenie či nevylúčenie sudcov tohto súdu. Keďže odsúdený K. N. predložil nekonkrétne námietky a tieto sú nepreskúmateľné, nie je dôvod odňať vec a prikázať ju inému súdu. So zreteľom na neexistenciu dôležitých dôvodov na odňatie veci, najvyšší súd nevyhovел návrhu odsúdeného K. N., pretože ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu a práva na prerokovanie veci nestranným súdom.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.